

VAN DE REDACTIE

Vlak voor het lustrum van de VTB. Een uitgelezen kans om het derde nummer van dit jaar in jullie brievenbus te stoppen. Op tijd begonnen en met veel ideeën heeft de redactie uiteindelijk toch snel deze editie moeten uitbrengen. Natuurlijk worden jullie ook via de nieuwsbrief allemaal uitgenodigd voor de viering van het lustrum dat op 19 november zal plaats vinden in Burgers' Zoo in Arnhem.

De VTB bestaat alweer meer dan 10 jaar; een tevredenstemmend feit dat in ons volgende nummer uitgebreid aan de orde komt, een editie met - naar verwachting - veel VTB-feestnieuws.

Ondertussen hebben we in dit nummer een Spreekbuis interview met Charlotte Floors, ons nieuwe redactielid en tevens lid van het VTB-bestuur. Leer haar kennen; lees het artikel!

Omdat wij kort wilden terugblikken op het afgelopen seminar van 16 juni dat mede door de VTB werd georganiseerd, kwamen wij interessante zaken tegen. Behalve het complete rapport dat te downloaden is van onze VTB-website, bevat de documentatie 11 interessante stellingen als resultaat van het seminar die oproepen tot het behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit van tropische bossen. De stellingen zijn - in de Engelse taal - verdeeld over dit nummer ter kennisgeving door een groter publiek. Het persbericht uitgegeven na het seminar kon integraal overgenomen worden, met dank.

Natuurlijk ontbreekt ook nu de Cartoon van Caspar Verwer niet. We wensen jullie veel leesplezier en tot ziens in Arnhem op 19 november!

DE VTB VIERT 10 JARIG BESTAAN!

Op vrijdag 19 november organiseert de VTB haar tweede lustrum in de jungle van Burgers' Zoo, een uitgelezen locatie om neer te strijken voor reflectie op onze bijdragen aan en de toekomst van het tropische bos. Al vanaf 9 uur is Burgers' Zoo open voor alle deelnemers aan de VTB lustrumdag, een goede gelegenheid dus om een van de mooiste dierentuinen van het land te bekijken.

De lustrumactiviteiten zelf zijn 's middags. Om 12 uur start de inschrijving. Daarna geven een spraakmakende politica, een zakelijke filosoof en

twee oer-VTB'ers presentaties over de toekomst van tropische bossen, duurzaam tropisch bosbeheer, bospolitiek en de 'Nederlandse tropische bosbouwer', elk vanuit hun eigen perspectief.

Rond 3 uur wordt het lustrumboek gepresenteerd, waarna de informatiemarkt geopend wordt waar verschillende organisaties en bedrijven zich presenteren. Tegelijkertijd zijn er korte presentaties met discussie over verschillende onderwerpen: bamboe als alternatief voor hout, energiehuishouding van bossen; investeren in bos; lokaal bosbeheer in Kameroen, in Bolivia en Ecuador en beheer van droge bossen in Ethiopië.

Om 7 uur start het feestelijk diner, ter afsluiting van onze lustrumdag.

Dankzij bijdragen van onze sponsors bedraagt de prijs voor leden (en 1 introducé per lid) slechts 25 euro per persoon. Hiervoor kunt u deelnemen aan het dagprogramma en diner, krijgt u het VTB lustrumboek en de gehele dag toegang tot Burgers' Zoo. Het is ook mogelijk om alleen deel te nemen aan het dagprogramma voor 10 euro, dus zonder diner. Voor niet-leden zijn de deelnamekosten 45 euro (of zonder diner 35 euro).

Je kunt je aanmelden via onze website, www.tropischebossen.nl. Wacht hier niet te lang mee, want deelname is beperkt! Introc s en geïnteresseerden zijn ook bijzonder welkom dus verspreid deze aankondiging bij alle geïnteresseerden. Tot 19 november!

De VTB-Lustrumcommissie

10 JAAR VTB!

Op vrijdag 19 november
In de jungle van Burgers' Zoo in Arnhem
Vanaf 9 uur is Burgers' Zoo open
Om 12 uur start de inschrijving
waarna presentaties
Rond 15 uur presentatie lustrumboek
waarna infomarkt
Om 19 uur start het feestelijk diner

Tot ziens op 19 november!

SPREEKBUIS

Alweer een Spreekbuis in de VTB Nieuwsbrief. Dit is een goed middel om jullie voor te stellen aan een nieuw lid van onze redactiecommissie. Half 2010 heeft Charlotte Floors besloten de nieuwsbriefcommissie te versterken en we hebben intussen al een eerste redactievergadering met haar gehad. Charlotte is afgestudeerd in Bos en Natuurbeleid bij Wageningen Universiteit en heeft daarna bij Wetlands International gewerkt aan de ontwikkeling van een training over klimaatadaptatie. Haar interesse ligt vooral bij de rol van lokale gemeenschappen in het beheer van natuur en bos en de link tussen economische ontwikkeling en natuurbescherming.

Charlotte, wat fijn dat je onze redactiecommissie bent komen versterken. Wat waren je overwegingen om dit te doen?

Ik hou van schrijven, nieuws en communicatie. De nieuwsbrief is iets zichtbaars en tastbaars naar de leden toe. Daarom leek het me leuk mee te denken over de inhoud en de vorm en zelf ook bij te dragen aan het schrijven van stukken.

Hoe ben je ertoe gekomen om je studie op tropische bossen te richten.

Ik had als kind samen met mijn broer al een fictieve natuurorganisatie bedacht, waarvan onze knuffels de 'oprichters' waren. We schreven stukjes voor een denkbeeldig tijdschrift en verzonnen acties om bossen te redden in deze fictieve wereld. Ook kwam ik door een vriend van de familie, die vogelaar was, steeds vaker in contact met natuur en ik vond het heerlijk door de bossen en duinen te struinen. Ik wist dus al vrij snel dat ik met mijn studie ook iets met natuur wilde doen.

Mijn interesse is wel wat veranderd; vroeger was ik meer bezig met vogels, vlindertjes en planten, terwijl ik nu meer met de mensen bezig ben die de natuur gebruiken...of misbruiken. Mijn interesse voor de tropen groeide tijdens mijn Master toen ik onderzoek deed in de Filippijnen en Bolivia. Ik merkte dat ik niet alleen geïnteresseerd was in de tropische natuur en bos maar ook in verschillende culturen, mensen en talen.

Welke ervaringen heb je ondertussen mogen meemaken in het buitenland die met de tropische bossen te maken hebben?

Voor mijn afstudeervak heb ik 3 maanden doorgebracht in de Boliviaanse Amazone. Ik denk dat

het niet veel tropischer kan dan daar. Het was indrukwekkend, maar er waren ook dingen die me minder hoopvol stemden; enorme stukken ontbost land met hier en daar een dode boom en wat koeien. En hoewel de biodiversiteit enorm zou moeten zijn, heb ik - behalve vogels - niet veel meer gezien dan een pad op de weg. Dit was misschien toeval, maar het heeft me wel aan het denken gezet.

Waarom vind jij de VTB belangrijk en wat voor nut heeft de VTB voor jou?

De VTB organiseert relevante activiteiten voor iedereen die op een of andere manier met tropische bossen en natuur te maken heeft. De uitwisseling van kennis en ervaringen die hierdoor plaats kan vinden vind ik erg nuttig, evenals het vergroten van mijn netwerk. Ik vind het ook handig dat je over de mail op de hoogte wordt gehouden over activiteiten, relevante publicaties en vacatures in het werkveld.

Hoe zie jij de richting waarin de VTB zou moeten gaan in de toekomst? Zijn er bepaalde zaken die we als vereniging volgens jou op zouden moeten pakken?

Ik denk dat de uitwisseling van kennis de belangrijkste rol is van de VTB. Dus het regelmatig organiseren van relevante activiteiten die deze rol ondersteunen zijn erg belangrijk. Er is een grote hoeveelheid kennis onder VTB leden over een variëteit aan onderwerpen; ik denk dat de VTB haar bekendheid en kennis kan benadrukken met deze diversiteit. Het aantrekken van jonge leden en hen betrekken bij activiteiten lijkt me ook belangrijk aangezien dit de generatie is die met het lot van 's werelds tropische bossen aan de slag gaat in de komende decennia.

Charlotte, bedankt dat we je via deze methode een beetje beter hebben leren kennen. We hopen dat je nog lang zult willen bijdragen aan onze commissie en aan de VTB als geheel.

De VTB-Nieuwsbriefredactie

De stellingen van het seminar van 16 juni 2010:

Statement 1: Biodiversity is an integrated part of the functions provided by the tropical forest ecosystems, and an essential basis for many local livelihoods.

Statement 2: The importance of biodiversity goes beyond its conservation in undisturbed natural forests, it is also found in forest mosaic landscapes of natural, semi-natural and domesticated landscape elements with a diversity in nature-human interactions, e.g. different forms of use of biodiversity.

CaspARTOON

SLIMMER BELEID VOOR TROPISCHE BIODIVERSITEIT

Met slimmer beleid kan veel biodiversiteit in tropische bossen worden behouden. Dat bleek tijdens het seminar *Conservation and use of biodiversity in tropical forests. Are we on the right track?* dat op 16 juni jl. werd gehouden in Ede. Bestaande internationale verdragen over biodiversiteit en klimaatverandering, maar ook certificering van bosproducten kunnen helpen om tropische biodiversiteit te beschermen. Onderzoekers van Wageningen Universiteit en bossenexperts uit binnen- en buitenland bespraken de ernst van de biodiversiteitscrisis en mogelijke oplossingen.

Tropische bossen zijn de meest diverse ecosystemen op aarde, en hun diversiteit staat sterk onder druk. "Mijn grove schatting is dat ontbossing de komende 200 jaar zal leiden tot het verdwijnen van 10-40% van tropische soorten" zei de eerste spreker op het symposium, prof William Laurance (James Cook University, Australia; Universiteit Utrecht). "Daarom is bosbescherming zo belangrijk. Maar we hebben die bossen ook nodig om de effecten van klimaatverandering te dempen."

Zijn al die soorten nodig?

Wat is de functie van biodiversiteit voor mens en ecosysteem? "Biodiversiteit is cruciaal voor het welzijn van de mens," zegt dr Lourens Poorter, boscoloog aan de WUR. "Wij maken direct gebruik

Statement 3: The appreciation and valuation of forest biodiversity (also vis-à-vis other forest functions) is different for different stakeholders and therefore normative; valuation must be the result of broad-based political/multistakeholder processes

Statement 6: Biodiversity conservation can be both an objective in itself and/or a condition for sustainable multiple use forest management. Managing forests sustainably for multiple uses requires definition of the compatibility of different uses/objectives.

Statement 4: From policy and management perspective there are three main categories of biodiversity:

- functional related to ecosystem functioning,
- functional related to ecosystem services for mankind, and
- emotionally/ethically valued biodiversity (e.g. threatened species).

Each category requires its own specific management and conservation measures.

Statement 7: Policy instruments for biodiversity must be evaluated against their effectiveness to put real values on biodiversity and its functions, to be reflected in revenues streams and prices sustainably covering the costs of management and conservation.

Statement 5: Maintaining and restoring biodiversity in forests enhances their resilience to human-induced pressures which is an essential "insurance policy" to safeguard against climate-change impacts and assuring ecosystem goods and services.

Statement 8: Certification of biodiversity will not go beyond "niche" gains if not embedded in a mix of policy instruments that are conducive for its application and effectiveness, including an international and national policy and legal framework and their enforcement, awareness raising and incentive instruments, tenure security and clarity.

van plant- en diersoorten, maar al die soorten leveren ook essentiële diensten zoals de circulatie van water en nutriënten, en opslag van koolstof. Maar ook is het functioneren van een ecosysteem direct afhankelijk van de hoeveelheid soorten die het bevat en de eigenschappen van die soorten". De 100 bezoekers van het seminar - beleidsmedewerkers, wetenschappers en vertegenwoordigers van milieuoorganisaties - onderschreven het grote belang om tropische biodiversiteit te behouden.

FSC en nog veel meer

"Certificering van bosbeheer levert een concrete bijdrage aan het behoud van biodiversiteit in tropische bossen," stelde Erik Lammerts van Bueren, consultant op het gebied van bosbeleid en beheer. "Certificering is primair een instrument voor het stimuleren van een goed beheer van formeel aangewezen bosgebieden, maar geen instrument voor het verbieden van bosontginning.

Boscificering zou een betere weerstand moeten kunnen bieden tegen conversie dan thans het geval is". Verder waarschuwde hij voor de ongewenste effecten als gevolg van de wildgroei van certificatiesystemen die op één product of dienst zijn gericht zoals, biomassa voor energie en vastleggen van CO₂. Door die systemen worden ongelijke eisen aan het bosbeheer gesteld. Dat creëert een ongelijk speelveld en wekt verwarring. Hier ligt een belangrijke regulerende rol voor de overheid."

Statement 9: Certification schemes have three approaches towards biodiversity conservation, with focus on:

- biodiversity *per se*,
- biodiversity as co-benefit from sustainable natural resource management, and
- sustainable management of functional biodiversity for mankind.

Effective biodiversity conservation requires the proper combination of these different approaches.

Statement 10: Standards for forest certification will have to be explicit in the definition of "biological diversity conservation" and the purpose of its conservation. Certification standards will have to specify biodiversity objectives at the level of units for forest management to be translated into management activities. The absolute minimum requirement is maintaining the ecological production basis.

Statement 11: The impact of a specific certification scheme on biodiversity conservation depends on the social trust towards the brand provided which depends primarily on the right mix of policy and governance arrangements, including credible multi-stakeholder partnerships.

Slim en coherent

Slimme toepassing van bestaand beleid kan veel betekenen voor biodiversiteit. "Het raamwerk van internationale verdragen over biodiversiteit is in orde", vertelde prof Bas Arts, hoogleraar bosbeleid aan Wageningen Universiteit. "Maar de uitvoering is zeer traag en gebrekkig." Arts en andere experts benadrukten de negatieve effecten van tegenstrijdig beleid. "Aan de ene kant maken we ons in Nederland hard voor bescherming van het Amazonegebied, maar tegelijkertijd heffen we lage BTW-tarieven op vlees uit dat gebied waarvoor veel bos is gekapt," zei panellid dr. Danielle Hirsch, lid van de Taskforce Biodiversiteit en directeur van NGO Both Ends. "Slim en coherent beleid is dus heel belangrijk. Ook hier ligt een taak voor de overheid."

Meer informatie

Op de website www.tropischebossen.nl kunnen de samenvattingen en presentaties van de sprekers worden bekeken. Het seminar werd georganiseerd door de Wageningen Universiteit, de Universiteit Utrecht, het Ministerie van LNV, Tropenbos International en de Vereniging Tropische Bossen. Het was het vierde seminar in de reeks *Are we on the right track* over bescherming en beheer van tropische bossen. Verdere informatie is te krijgen bij Dr. Lourens Poorter, leerstoelgroep Bosecologie en Beheer, Wageningen universiteit, (lourens.poorter@wur.nl), of Dr. Freerk Wiersum, leerstoelgroep Bos en Natuurbeleid, Wageningen Universiteit (freerk.wiersum@wur.nl)

Persbericht van de organiserende organisaties van het seminar (uitgegeven 19 juni .jl).

Colofon

De Vereniging Tropische Bossen heeft tot doel het creëren en onderhouden van een professioneel netwerk en het instellen van een dynamisch en effectief platform voor het verzamelen, kanaliseren en uitdragen van kennis en informatie over tropische bossen. Dit wil de vereniging bereiken door het stimuleren en faciliteren van contacten tussen mensen, die vanuit verschillende achtergronden en posities, geïnteresseerd zijn in duurzaam en maatschappelijk verantwoord beheer van tropische bossen.

Adres VTB: postbus 124, 6700 AC, Wageningen
Email: vereniging@tropischebossen.nl
Website: www.tropischebossen.nl
Redactie: Paul Zambon, Henk Lette, Caspar Verwer, Charlotte Floors.
Email redactie: vtbnieuws@tropischebossen.nl
Layout: André Koppe, Henneleen Koppe-de Boo
Drukkerij: Drukkerij Junior, Nijmegen.

Deadline voor het inleveren van artikelen voor de volgende VTB-Nieuws is **26 november 2010**.